

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Riva Szápáry, Adria-palota.
Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:
Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
— Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

Az új kormányzó beiktatása.

Fiume, június 26.

— Ilyen lelkesedéssel, mint Nákó Sándor grófot, még nem fogadtak Fiumében kormányzót soha!

Ez volt ma Fiume egész lakosságának ítélete Szentmiklósi Nákó Sándor gróf kormányzó bevonulása és beiktatása után.

A nemes gróf csakugyan elmondhatja magáról, hogy egy csapásra meghódította egész Fiume szívét.

Az a kitörő tetszés és lelkesedés, amelylyel a városi képviselőtestület mai ülésén Nákó Sándor gróf bemutatkozó beszédét nemcsak a képviselőtestület, hanem az egész hallgatóság leplezetlenül és osztatlanul fogadta, azt bizonyítja, hogy az első lépés, amelyet kormányzói nehéz pályáján tett, okos és szerencsés volt.

Szép nap volt nagyon a mai. Szép különösen a magyar-olasz testvéri jóviszony szempontjából. Ennek a jóviszonynak olyan fellángolásában, aminővel ma lépten-nyomon találkoztunk, már rég nem volt alkalmunk gyönyörködni.

Az ünnepek zaja nem alkalmas arra, hogy a mai nap jelentőségével most érdeme szerint foglalkozzunk. De átérzeni és átérteni tudjuk ezt a jelentőséget. Éppen azért őszintén megmondjuk az egy napos kormányzónak:

— Kormányzó ur, Fiume köszöni Önnek ezt a napot!

*

Az új kormányzó beiktatásáról és a mai nap egyéb eseményeiről számot adó tudósításaink a következők:

Fiume ünnepi díszben.

Az a végtelen őszinte lelkesedés, amelylyel Fiume az új kormányzó jövetelét várta, egy éjszakán átvarázsolta a várost. A nyári reggel friss szellője az ünneplés jelvényeit, a sok-sok zászlót bókoló lobogásra simogatta. Az egész városra ráfeküdt a reménység lelkesítő, hangulata s a komoly ünneplés öntudata.

A kormányzót hosó különvonat.

A különvonat, amely az új kormányzót és kíséretét hozta, tegnap este nyolcz órakor indult el a budapesti pályaudvarról. A kíséret mintegy 80 főnyi politikai notabilitásból és a fővárosi sajtó képviselőiből telt ki. A különvonat utasai az egész uton a legnagyobb kényelemben és vendégszeretben részesültek. Nákó Sándor gróf, az új kormányzó késő éjszakáig kedélyesen beszélgetett vendégeivel, kiknek névsorát lapunk legutóbbi számában közöltük.

Az összes házak fellobogóznak s az ablakok, erkélyek színpompás drapériákkal dísz-

lettek. A zászlók között vegyest nemzetiszínű és a város, továbbá az egyesületek színeit feltüntető zászlók tarkállottak. A kikötő összes hajóinak árbócain szintén zászlók díszlettek, az új kormányzó beiktatás, a város ünnepe alkalmából.

Az ünneplő sokaság, a szalonkabátos urak, az egymás mellé sorakozó elegáns fogatok a fehérszalagos kocsikkal szokatlan élénkséget adtak az utcáknak. Egymás hátán tolongott a nagy kíváncsi tömeg, s ablakok, erkélyek roskadásig megteltek.

A pályaudvar előtti térségen, amely a nagyközönség számára volt kijelölve, díszbe öltözött rendőrök tartották fenn a rendet. Az állomás bejárója fölött az ország és a város címerei voltak kifüggesztve.

A pályaudvaron.

A pályaudvar tele volt várakozó sokasággal, amely körül a tűzoltók kordona tartartotta fenn a rendet. A városi képviselőtestület, a hatóságok, az egyházi és katonai méltóságok, a kereskedelmi társaságok, vállalatok, intézetek, egyesületek és társulatok élén a következő notabilitások készültek a fogadtatásra: Gaál Tibor dr. kormányzóhelyettes fekete díszmagyarban, Wickenburg István gróf, miniszteri tanácsos, szintén pompás díszmagyar ruhában, továbbá Vio Ferencz dr. polgármester, Belen András dr. és Luppis A. F. alpolgármesterek, Martinecz apátplébános, Kukanics plébános és Pollics lelkész díszes papi ornátusban, Schmidt ref. lelkész, Frank rabbi, Matuschka tábornok, dandárparancsnok, Sandner térparancsnok, Pleskott sorhajókapitány, a haditengerészeti akadémia parancsnoka, Batélai sorhajókapitány, az »Árpád« hadihajó parancsnoka, Schieb honvédszázados, itteni állomásparancsnok, Zanella Rikárd országgyűlési képviselő.

Az államhivatalok sorából ott voltak a kormányzó, tengerészeti hatóság, törvényszék, pénzügyigazgatóság, adóhivatal, vámhivatal, dohánygyár, posta- és táviró-hivatal és a vasut tisztviselői kara, élükön Mentik Ferencz dr. miniszteri tanácsos, Rödiger révkapitány, Thierry törvényszéki elnök, Winhardt pénzügyigazgató, Termatsits dohánygyári igazgató, Rauch fővárm hivatali igazgató és a hivatalok többi vezetői. Ott voltak még az egyes vállalatok, társulatok igazgatói, a kereskedelmi és iparkamara, a tőzsde, a Lloyd-társaság és a kereskedők és iparosok egyesületének küldöttsége, majd az Adria és Magyar-horvát tengerhajózási társaságok, az összes többi helybeli kereskedelmi társaságok, pénztézetek és egyesületek tisztviselői. Küldöttséggel képviselték még magukat az egyes társaskörök, mint az állami tisztviselők egyesülete, a »Fiumei Magyar Daloskör«, a »Fiumei Magyar Kör«, továbbá a betegsegélyző, a társadalomtudományi egyesület, stb. stb.

Az ünnepélyes fogadtatás.

A kormányzó különvonatja kilencz óra 45 perczkor robogott be az állomásra, Haisy Barna vasuti mérnök vezetésével. Amint az első kocsiból Nákó Sándor gróf kiszállott, a tömeg harsogó éljenzésben tört ki. Perczek teltek el, amíg az éljenzés születte zaj elült. Az új kormányzó gyönyörű megyszin magyar díszruhában volt, szintugy magyar díszben voltak a vele jött notabilitások közül is néhányan. Ugyanekkor eldördült az »Árpád« hadihajó 21 üdvölő lövése.

Ekkor Vio Ferencz dr. polgármester állott elő, s a kormányzót a következő beszéddel üdvözölte:

Méltóságos kormányzó ur!

Ebben az ünnepélyes pillanatban, amikor Fiume új kormányzója körünkbe érkezett, örömmel üdvözöljük méltóságodat. Meleg érzéssel mondjuk az első istenhozzadót és a város polgárságának nevében, annak a reménynek adok kifejezést, hogy az az idő, amelyik most következik, a hasznos munkának és a boldog békének szentelt aera lesz. Kívánja, hogy a kormányzónak neve mindig aranybetűkkel legyen bevéve Fiume történetének aranykönyvébe. Nehezek azok a feladatok, amelyek a kormányzóra várnak, de ismerve nagy adminisztratív tehetségét, műveltségét, egyéni tulajdonságainak kiválóságát, lelki és szellemi nagyságát, azt a reményt fejezi ki, hogy nemes törekvésének jó gyümölcse lesz. Régi szokás — mondta ezután a polgármester — hogy a kormányzót bevonuláskor üdvözlő sokaság köszönti. De ezt ezuttal nemcsak udvariassági tényből teszi Fiume polgársága, hanem az egész város lakossága érzelmeit tolmácsolja, amikor ezuttal annak az öröme ad kifejezést, hogy rendkívüli szerencsés választással Nákó Sándor gróf küldetett Fiume és a magyar-horvát tengerpart kormányzására. Sok szerencsét kíván a kormányzó tevékenységének és mikor ezt az óhaját kifejezi, felhívja a jelenlevőket, hogy kiáltják vele együtt: éljen Nákó Sándor gróf Fiume kormányzója!

A polgármester beszédét a perron közönsége hosszas éljenzéssel és evvivázással fogadta.

Az ováció csillapulása után Nákó Sándor gróf kormányzó a következőkben felelt:

Nagyságos polgármester ur! Tisztelt Uraim! Szívem mélyéből köszönöm ezt a lelkes és meleg fogadtatást, amelyet nekem ebben az ünnepélyes pillanatban nyújtottak, hogy a király ő felsége legkegyelmesebb megbízásából Fiume városába jöttem a kormányzói állás elfoglalására. A legnemesebb és legőszintébb intenciókkal jöttem, ebbe a szép tengerparti városba, hogy gazdasági, kulturális előhaladását legjobb törekvéseimmel megerősítem. Ebből a szíves fogadtatásból, amelyben megérkezésem pillanatában most részesítettek, csak fokozott erőt és buzgalmat meritek munkámhoz.

Ezután az előkelőségek bemutatása következett, mire egy öt esztendő kis leányka, talpig fehérben, a kormányzó elé lépett s édes gyűgyöggel mondta el kicsiny üdvözlő

strófáját, fehér virágból készült bokrétát nyújtva át Nákó prófnak. Nákó gróf jóleső érzéssel, mosolyogva köszönte meg ezt a poétikus üdvözlést.

Mikor a kormányzó és kísérete a pályaházból kilépett, a kívülállók hosszasan éljeneztek, mire Nákó gróf Vio polgármesterrel fényes fogatára szállt s elhajatott.

Bevonulás.

Ezután a vendégek elfoglalták a reájuk várakozó kocsikat. Gaál Tibor dr. kormányzóhelyettes Zanella Rikárd képviselővel, Ment-sik Ferencz miniszteri tanácsos az alpolgármesterekkel szállt kocsira.

A bevonulás a Deák-korzón, Alessandrinateczán, Erzsébet-téren, Governo-uteczán és a Municipio-uteczán haladt végig. Az egész utvonalon a rendőrség állt sorfalat. Egész a palotáig állandó éljenzés kísérte a kocsisort. A kormányzó a palota előtt elhagyta fogatát, mire a többi kocsikon ülők hódolatuk és üdvözlésük jeléül elvonultak előtte. A kormányzói palota előcsarnokában neje, Lipthay Eszter bárónő várt a kormányzóra, s az üdvözlő felvonulás után mindketten lakosztályaikba vonultak.

A beiktatás.

Déli 12 órakor a városháza fánácstermében gyűltek össze a városi képviselőtestület tagjai a kormányzó beiktatására. A terem ünnepi ülés képét nyújtotta. A városi képviselők mindannyian feketében jelentek meg. A karzatokat és az ülésteremben is a városatyák padosrai mögött minden talpalatnyi helyet elfoglalt a kíváncsi, érdeklődő közönség. Az egész baloldali karzatot és a baloldal minden üres helyét könnyű, világos nyári ruhába öltözött, szebbnél-szebb hölgyek sűrű csoportja foglalta el. Valósággal olyan volt az ülésteremnek ez az oldala, mint egy virágos kert.

A fővárosi sajtó nagyszámú képviselői részére a terem közepén álló hosszú asztalt jelölték ki, amely mellett a hírlapírók sokasága csak nagy szorosban fért el. A kormányzóval érkezett notabilitások számára az első padosorok elé állítottak be székeket. Érdekes jelenség volt, mikor az előkelőségek tényes díszmagyarban, sorjában baponultak a tanács-terembe. Minden szem odatapadt a daliás magyar főurakra, akiknek bizonyára csak ritkán volt alkalmuk annyi szép női szem keresztüztét kiállani, mint a mai, különben is forró júniusi napon.

Várakozásteljes zsbongás töltötte be a termet, mikor a kitűzött időben, tizenkét órakor, Vio Ferencz dr. polgármester karcsu elegáns alakja a város főtitkárjainak élén a terem ajtajában föltűnt. A polgármester tekete szalonkabátjának gomblyukába piros szegfü volt tűzve.

Vio Ferencz dr. polgármester elfoglalta az emelvényen az elnöki széket és megrázta az élesszavu elnöki csengettyűt. Néma csend állott be és a polgármester megnyitottak nyilváníttotta a képviselőtestület ülését. Előadta aztán, hogy a mai rendkívüli ülés célja az új kormányzó hivatalba iktatása s fölkererte Bellen és Luppis alpolgármestereket, valamint Dall'Asta, Minach és Prodam képviselőtestületi tagokat, hogy a városi képviselőtestület küldöttségeként hívják meg az ülésre Nákó Sándor gróf kormányzót, aki a polgármester szobájában várta a küldöttséget. Ezzel az ülést a kormányzó megjelenéséig felfüggesztette.

Néhány perc múlva belépett a nagy

szárnyasajton Nákó Sándor gróf kormányzó, az érte ment küldöttségtől és szingazdag magyar zsinóros ruhába öltözött huszárjától kísérvé. Az erőteljes, de mégis fiatalos, daliás, megjelenésű gróf pompás díszmagyart viselt. Aranybrokátos fekete selyem dolmánya fölött gyönyörű sötétkek bársonymente omlott le vállairól; feszesen álló nadrágja galambszürke volt. Fekete csizmáját aransarkantyú, értékes és díszes kardját pompás kardkötő ékesítette. Sötétkek bársonykalpagján fehér kócsagforgó volt.

Hatalmas, zúgó «evviva» és éljenzés fogadta a belépő kormányzót és a lelkes óvá- czió még akkor is perczekig tartott, mikor már Nákó Sándor gróf elfoglalta az elnöki emelvényen a számára föntartott külön helyet.

Mikor végre a csend helyreállott, Nákó Sándor gróf levett kalappal, imponáló, nyugodt tartással, erőteljes hangon kezdett bele beszédébe. Olasz kiejtése igen szép és korrekt, ami már magában véve is nagyon jó hatást tett a képviselőtestületre és a hallgató közönségre. Beszédé markánsabb részeit élesen hangsúlyozva mondotta el, újra meg újra lelkesült tapsra és óvá czióra ragadva az egész hallgató- ságot, elannyira, hogy néha perczekig tartott, míg szavait tolytathatta.

A kormányzó beszéde.

Nákó Sándor gróf kormányzó beszéde a következő:

Tekintetes képviselőtestület!
Magnificus Polgármester Úr!
Tisztelt uraim!

Eljöttem, hogy önök előtt, eme ősrégi, díszes törvényhatóságnak törvényes képviselői előtt, átvegyem a fiumei és magyar-horvát tengerparti kormányzó megtisztelő méltóságát, amelyet legkegyelmesebb királyunk, ő császári és apostoli királyi felsége legkegyelmesebben reám ruházott.

Meghatva és mély tisztelettel eltelev léptem be ebbe a terembe, mely városunk százados történetét hirdeti és meghatva léptem arra a földre, mely a történeti tényezők sikeres munkája folytán oda emelkedett, hogy «a leghűségesebb, munkás és kiváltságos, Terra di San Vito al Fiume», majd pedig a «magyar korona gyöngye» lett belőle.

Önök előtt, akik oly méltóan képviselik a várost és kerületét, önök előtt és az egész polgárság előtt állva, mélyen áthat a hála élnék érzése azért, hogy hagyományos fiumei szivességükkel, annyi rokonszenvvel, jóindulattal és bizalommal fogadtak.

Ambízióm tárgya lesz az önök előlegezett bizalmát tettekkel kiérdemelni: oly erkölcsi tartozás ez, amelynek beváltására minden erőmmel és legjobb igyekezetemmel kell vállalkoznom.

Ismerve a különböző politikai, társadalmi és gazdasági problémákat, amelyek itt reám is várnak, eljöttem egy szép tengeri városba, — ahol az ősrégi, főképp latin műveltség és erkölcsök évszázados egyesülése folyik a magyar erővel és tehetséggel, ahol annyi és oly különböző társadalmi és polgári elem szövetkezik a haza szeretetében és szolgálatában.

Elvállalt feladatom főcélja az, hogy felvirágoztassam ezen nekünk annyira drága és értékes tengeri várost, hogy előmozdítsam művelt, munkás és hazafias lakosságának szellemi és anyagi jólétét.

Jelenlegi kormányunk szerencsés politikai irányzata felment az alól a feladat alól, hogy Fiume részére speciális politikai és társadalmi programot fejtsék ki. Új minisztereink a magyar közélet legszebb és legnagyobb neveivel büszkélkednek, melyek mindegyike ön- magában megannyi ígéretet jelent a jövőre nézve. Elég tehát, ha azon üdvös politika hűséges követőjének vallom magam, mely az imént el- telt szomorú idők szenvedéseiből egy megújult,

erős és hatalmasan fejlődő Magyarországot fog feltámasztani.

A jelenlegi miniszterek, mindazok határtalan bizalmán kívül, akik egész szívéből szeretik a magyar hazát és annak felvirágozását óhajtják: Fiumének is teljes bizalmát élvezik.

Fiume, amely feltékenyen öröködi ősi kiváltságai fölött, szeretettel őrzi meg statutárius és autonóm jogait, szereti szép nyelvét és ragaszkodik évszázados olasz kulturájához. Ezt a kulturájukat az egész ország nagyrabecsüli és pedig — nemcsak mint termékeny értelmi és polgári kincset, nemcsak mint az önk életének önkényes kifejezését, — hanem mint a nemzeti munka nélkülözhetetlen eszközét is, amely arra való, hogy az egész államnak hasznára legyen.

A magyar nemzeti kultúra, amelyet annyi évtized óta itt is szeretettel művelnek és amely a közpályán való boldoguláshoz nélkülözhetetlen, nem akar az önk eredeti kulturáján, az önk szükséges olaszságán felülkeredni, hanem testvériesen kíván vele karöltve haladni, egyik sem véve el a másiktól olyasmint, ami arra nézve életbevágó, hanem mindegyik önként, szabad akaratból átengedve a másiknak valamit a magából, hogy ezzel mindnyájan — hogy úgy fejezzem ki magam — egy feyy- verrel többet bírjunk az életért való küzdelem- ben, egy eszközzel többet aszellemi munkál- kodásban. Fiume ily módon összekötő elem- mé válik a két kultúra között, amelyek éppen itt találkoznak és megbecsülik egymást.

A mi Fiumének a közjogban elfoglalt különleges helyzetét illeti, ez immár oly reális és pozitív tény, amely a tapasztalat szerint hasznára válik úgy az önk összeségének, va- lamint a mi közös hazánknak. Fiume a ma- gyar államhoz tartozik, mint «corpus separa- tum adnexum.» Fiume hozzá tartozik ily mó- don történeti és jogi kötelékek által, amelyek szétbonthatatlanok és a szeretet erkölcsi kap- csai által, amelyek elpusztíthatatlanok.

Reám, mint Fiume politikai kormányzatá- nak fejére, vár az a feladat, hogy szemmel kísérem azt az éber tevékenységet, amelyet a törvényhatóság statutárius kiváltságainak őr- sében kifejt és hogy jótékony összhangzásban tartsam azokat a magyar állam magas eszmé- jével. Boldog leszek, ha ebben a fontos fel- adatomban szemem előtt tarthatom miniszter- elnökünknek a parlament színe előtt pro- grammbeszédében hangoztatott elvét: . . . . «arra lévén hivatva, hogy meggyógyítsam és biztosítsam szent szabadságainkat, — ame- lyekkel a világ semmiféle kincse sem ér fel, — az lesz a feladatom — ugymond — hogy megerősítem a mi törvényhatósági és községi autonómiánkat, életerősebbé és életrevalóbbá téve azt . . . .»

Hogy a törvényhatóságok önkormányzata nagy biztosítékát képezi az alkotmány folyto- nosságának, azt világosan megmutatta az imént lefolyt epikus küzdelem. — Ebben a küzdelemben ez a törvényhatóság hazafias vi- selkedésével kiérdemelte az egész nemzet tet- tésését és tapsát, de egyuttal maga és a nem- zet szíve között fölépítette a kölcsönös biza- lom hidját is, amelyen, a benső baráti érzel- mek ápolásán kívül, könnyebbé válik a talál- kozás és az érintkezés az ország minden té- nyezője és az önk törvényhatóságának ve- zérlő-énevezői között. Elpusztíthatatlan hid ez, mert alapja a jogi lelkiismeret és a magyar államnak kétségbe nem vont szeretete.

Ez a kölcsönös bizalom, melyet az érzel- mekben, az eszmékben, az érdekekben és az aspirációkban való őszinte egyetértés még jobban összeforrt, bizonyára hozzá fog járulni ahhoz, hogy úgy a társadalom, politikai, mint a gazdasági téren a hasznos és üdvös munkának termékeny korszakát nyissa meg előttünk.

A mi az utóbbi illeti, az a program, melylyel a jelenlegi kabinet kormányra lépett és amely program — miként önök jól tud- ják — magas koncepcziójában, széles lát- hatáiraiban és éles szempontjaiban kiválik, — rendkívüli tervek legközelebbi megvalósítását helyezi kilátásba a fiumei piac és kikötő szá- mára.

... Kibővíteni ezt a kikötőt, ellátni hatalmas kikötői művekkel, amelyek megfelelnek az újabb szükségleteknek és a modern technikának, szaporítani a nagy nemzetközi hajózási vonalakat nemzeti vállalatokkal, szabályozni a szabad hajózást... ezek és más hasonló reformok tervezetnek már Fiume számára.

Nos tehát, Fiumét előkészíteni eme tervezett nagy jövő számára, lesz a mi legelső és legfőbb feladatunk társadalom-gazdasági téren. Ebben a munkában irányítónk és védnökünk lesz maga a kereskedelmi miniszter, aki Fiume és tengere iránt élénk érdeklődést és szeretetet táplál. A fennkölt és világos eszméire, amelyeket modern követelmények sugalmaznak, biztosan építhetünk, annyival inkább, mert ő ünnepiesen kijelentette, hogy nem fog meghátrálni semmiféle nehézség és áldozat előtt, hogy Fiume gazdasági haladását biztosítsa.

Azonban Fiume maga is mint város, hála bölcs törvényhatósága előrelátó kezdeményezésének, éleslátásának és áldozatkészségének, egyre cél tudatosabb és modernebb föllendülésnek indul, oly módon, amely megfelel egy mind jobban művelődő és előrehaladó nép igényeinek. Szivemből örvendek ennek a haladásnak és ezeknek a terveknek, és a menyire tőlem függ, azoknak állhatatos előmozdítója leszek.

Magnificus polgármester ur! Tisztelt urak!

Midőn mint új kormányzójuk ünnepélyesen szólók önökhöz, előttem áll fényesen, ragyogó világításban a haza oltára, amelynek tiszta kézzel ajánlom fel munkálkodásomat. Tartózkodom csábító ígéretektől, mert nem vagyok a megvalósíthatatlan ígéretek embere. De azt, a mit ígerek, meg is tartom.

Megígérem tehát, hogy minden erőmmel, szilárd elhatározással és nem lankadó buzgalommal kötelességeim teljesítésének fogom magamat szentelni.

Mindazt, amit nem tétlen életemben látam, megfigyeltem és tanultam, minden tudásomat és tapasztalatomat, odaadással és szeretettel szép városunknak fogom szentelni.

Azonban csak egy föltétellel bízom a sikerben, ha önök, uraim, támogatásukban részesítenek, ha bölcs tanácsukat nem vonják meg tőlem. Mindenkor keresni fogom az önökkel való közvetlen érintkezést. Meg fogom hallgatni az önök véleményét, hogy a magamét megalkothassam.

Ha az önök közreműködése buzdítani és támogatni fog, úgy meg vagyok győződve, hogy már az én kormányzóságom alatt is szerencsés leszek láthatni, hogy ez a szeretett vidék fel fog emelkedni a fejlődésnek arra a magas fokára, amely joggal megilleti, mint Magyarország egyetlen tengeri empóriumát, mint ragyogó gyöngyöt, amely Mária Terézia emlékezetes ténye folytán elválaszthatatlanul bele van illesztve a szent király ezer éves koronájába.

Ebben az ünnepies pillanatban ehhez a felső kiralynőhöz fordul gondolatom hálával és tisztelettel eltelve, mert ő volt az, aki az önök őseinek élénk óhajátásával számot vetve, átadta ezt a földet a trónja hős megvédelmezőinek a végből, hogy a tengerek végtelen útjain is tér nyíljon Magyarországnak számára nagy és üdvös nemzeti tevékenység kifejtésére.

Ezzel a nekünk közös történelmi gondolattal az elmében, őszinte és mély szeretettel az anyaország és ezen föld iránt a szivemben, azt a hő óhajátomat fejezem ki, hogy Fiume, a közvetlenül a magyar koronához kapcsolt corpus separatum éljen erőteljesen és boldoguljon az idők végtelenéig és lendüljön fel Magyarország örökkévaló állami élete és dicsősége átal!

A kormányzó beszédének már az elején is sűrű helyeslések hangzottak föl, de valósággal viharos taps és éljenzés tört ki, mikor Fiume latin műveltségéről szólott. Nagy tetszéssel fogadták közgazdasági vonatkozású kijelentéseit is és itt Kossuth Ferenczet is lelkesülten éltették. Mikor pedig azt jelentette ki,

hogy amit ígér, azt meg is tartja, perczekig megakasztotta a tomboló tetszés, taps és evvivázás szavait, valamint hosszantartó, tüntető ovációban tört ki a hallgatóság a beszéd végeztével is. *Nákó* Sándor gróf kormányzó bemutatkozó beszédével egyszerre meghódította a fiumeiek szívet.

A polgármester beszéde.

Amint a kormányzó beszéde után elült a lelkesült tetszés zaja, fölállott *Vio* Ferencz dr. polgármester s a kormányzó felé fordulva, hosszabb és szintén nagyhatású beszédet mondott, melyet a képviselőtestület gyakori tetszése szakított meg.

Fiume — ugymond — örömmel ünnepli ma a város új kormányzójának beiktatását, azon kormányzóét, aki az elmúlt dicsőséges titáni harcok után a nemzet vezéreiből megalakult kormányt képviseli közöttünk. Fiume mindig osztozott a magyar nemzet örömeiben, bujában, kétszeresen örül tehát a nemzeti szabadság új korszakának, melynek fő képviselője *Wekerle* Sándor miniszterelnök, városunk díszpolgára első parlamenti beszéde alkalmával szent ígéretet tett, hogy a törvényhatóságok autonómiájának megerősítésével fogja megvédeni nemzetének ősi szabadságát. Méltóságod előtt — ugymond — ismeretes, hogy Fiume és az anyaország közötti viszony nem csupán érdekösségen alapszik, hanem kifejezése ama őszinte ragaszkodásnak is, melynek eredete a régmúlt időkbe nyúlik vissza; és mi hálásak vagyunk méltóságod megjelenéséért, mert így majd tényekkel sikerül megdöntenünk ama tévhitet, mintha Fiume szíve — azért, hogy lelkesedik nemzeti voltáért, autonómiáért és nyelvéért — nem dobbanna mindig együtt a magyar nemzet szívével. Es ha minket azzal is vádolnak, hogy statutumainkban függetlenségi törekvések voltak azok, melyek minket a nemzeti küzdelemben való részvételre készítettek és melyek a jövőben is mindig vezetni fognak. Hálásak vagyunk még Méltóságod abbeli ígéretéért, hogy tiszteletben fogja tartani Fiume autonómiáját és az olasz nyelvet s megvédelmezi városunk érdekeit, melyek a magyar állam nyelvével teljesen azonosak.

Ezután áttért a közgazdasági kérdésekre, hangsúlyozva, hogy nem feltétlenül Fiume jövőjét, mert ismeri a jelenlegi kormány vezetőinek, különösen *Kossuthnak* kiváló tehetségét, hazaszeretete és Fiume iránti rokonszenvét. Kéri a kormányzót, hogy tolmácsolja mindig híven az egyetlen magyar tengeri kikötő kívánságait.

Végül a megjelent vendégeket kéri a polgármester, hogy visszatérve az anyaországba, mindenütt tegyenek tanubizonyságot Fiume igaz hazaszeretete mellett. És ha nehéz is a feladat, melyet magunk elé tűztünk, haladjunk előre egyenesen a cél felé, bizalommal nézve a haza és szeretett városunk jövője elé, csupán ama eszme által vezéreltetve, hogy mindkettőt minél virágzóbbá és boldogabbá tegyünk.

A polgármester beszéde után a tavalyi pótválasztásnál megválasztott, de még föl nem esketett öt városi képviselő: *Blasich* József, *Descovich* Henrik, *Mohovich* Donát, *Prodam* János és *Zanella* Rikárd tette le a kormányzó kezébe a király és az alkotmány iránt való hűségre az esküt.

Ezután *Vio* Ferencz dr. polgármester fölkerlte a küldöttséget, amely *Nákó* Sándor gróftól meghívta, hogy kísérelje vissza a kormányzót szobájába, azután bezárta az ülést.

A távozó kormányzót a közönség ismét lelkesült ovációban részesítette, amely különösen meleg és rokonszenves tüntetéssé növekedett a városháza előtt levő téren, ahol ezernyi sokaság várta *Nákó* Sándor gróftól. Amíg az egy csapásra népszerűvé vált kormányzó, *Gadl* Tibor dr. kormányzóhelyettesével fölszál-

lott pompás diszhintájába, szakadatlanul zúgott az éljenzés, amely utközben is mindenütt kísérelte, amint a kormányzói palotába visszahajtatott.

A tisztelegések.

A küldöttségek délután 2 órakor vonultak föl a kormányzói palotába, hogy az új kormányzónál tisztelegjenek. Tisztegett a katonai hatóságok küldöttsége, közte az *»Arpád«* hadihajó tisztikara, továbbá az egyházak deputációi. A kormányzóság *Gadl* dr. kormányzó helyettesével az élén tisztegett *Nákó* grófnál. *Mentsik* Ferencz miniszteri tanácsos a tengerészeti hatóság élén tisztegett; üdvözlő beszédében a magyar szellem és a nemzeti érdekek nagy fontosságát emelte ki. Következett a bíróság, az állami hivatalok, majd az iskolák küldöttségeinek tisztelegése.

A vendégségek.

A városházán lefolyt beiktató ünnepség után *Nákó* Sándor gróf a Budapestről érkezett vendégek és a hírlapírók tiszteletére az Európaszálló dísztermében mintegy száz teritékü dejeuner adott, amelyen a fiumei előkelőségek közül is többen résztvettek. A lakomán a kormányzót *Kankovszky* Ferencz miniszteri oszt. tanácsos képviselte. A lakoma rendkívül kedélyes hangulatban folyt le és a vége felé a *»Casino Patriotico«* elnöke, *Minach* meghívta a jelenvoltakat, hogy látogassák meg a kaszinót, amely szívesen látja őket vendégeitül.

Erre a vendégsereg nagyrésze át is vonult a kaszinó gyönyörű helyiségeibe, ahol megjelenésük a kaszinó tagjai, a fiumei olasz nyelvű polgárság színeje között nagy örömet keltett. A kaszinó rendkívüli szíveséggel és igazi uri kedvességgel látta el magyar vendégeit s a kedélyes poharazás közben több igen nagy tetszéssel fogadott felköszöntő hangzott el úgy olasz, mint magyar részről a magyar-olasz testvériségre. Nagy lelkesedést és örömradiálmat keltett, mikor a fogadások befejeztével *Nákó* Sándor gróf kormányzó is megjelent a kaszinóban, *Gadl* Tibor dr. kormányzó helyettesétől kísérve. A kormányzó fesztelen jókedvvel hosszabb ideig beszélgetett a vendégekkel és megjelenése újabb alkalmat adott a magyar-olasz testvériség mellett való tüntetésekre.

Öt óra után *Nákó* Sándor gróf eltávozott, mert hatodfél órára volt kitérve a tengeri kirándulás a *»Tátra«* gőzössel, amelyen a résztvevők ismét a kormányzó vendégei voltak. A kormányzó után csakhamar eltávoztak a kaszinó többi vendégei is és amidőn a *»Tátra«* öt és fél órakor az *Adamich*-mólótól elindult, zsufova volt kirándulókkal. A hajó *Buccari* és *Portoré* felé tett utat és este nyolcz óra tájban visszatért a kikötőbe. *Nákó* Sándor gróf a hajón, amelyen hideg buffet volt és a katonazenekar játszott, rendkívül szíves és kedves házigazdának bizonyult, akinek vendégei mind egyikehez volt lekötözött szava.

Estély a kormányzónál.

Este kilencz órakor *Nákó* Sándor gróf kormányzó vendégei tiszteletére a kormányzói palotában fényes estélyt adott, amelyen körülbelül 1200 főnyi vendégsereg vett részt. A palota, valamint a pompás kert színes lámpionokkal volt teleaggatva és gyönyörű látványt nyújtott. A palota előtti téren a városi zenekar, a márványteremben pedig a katonazenekar játszott. Pazar buffet volt felállítva a márványteremben és a szabad terrazon. Az ősz-

szes termek virágdiszítésekkel voltak ékesítve. Az előkelő és választékos izléssel terített asztalokon az élővirágokon kívül csukorkákkal telt művirágcsokrok pompáztak.

Az estélyen *Grossich* dr. szólásra állott föl. Szép és magyar szellemtől áthatott beszédében utalt a történelem megdönthetetlen és részrehajlatlan igazságaira, amelyek a magyart nemesnek, hazáját szeretőnek ismerik. És ez a nemzet eddig küzdött, eddig harcolt, amíg elérte azt, hogy olyan férfiakat tud közigazgatása, kormányzata élén, akik ősi függetlensége tudatában, azon az uton fogják azt vezetni, amely a dicsőség és a hatalom felé vezet. Gyönyörű beszédét a minisztérium éltesével végezte.

Tizenegy és fél óraker a palota előtti téren gyönyörű tűzijáték folyt le, amelynek minden egyes számát megtapsolta a palota előtt álló több ezer főnyi közönség. Amíg a tűzijáték tartott, az »Árpád« hadihajóról üdvözlő lövések dördültek le és rakéták szálltak a levegőbe.

Az összes jelen volt vendégek csukorkákkal telt selyemtárcsát kaptak emlékül; ezenkívül még finom csukorkákat tartalmazó selyemzacskókat osztogattak szét. Volóságos harcz folyt a gyönyörű ajándékokért.

A mai soirée a szegényeknek is örömmepot jelent! Holnap kocsiszámra osztják ki köztük a rengeteg sok megmaradt ételt és italt, amelyből elsősorban a kórházak, a szegények háza, a gyermekmenhelyek és az óváros szegényei fognak részesedni.

Mint egészen megbízható forrásból értesülünk, a mai installáló ünnepek és vendégségek 60.000 koronájába kerültek az új kormányzónak.

Távirati üdvözlések.

A mai nap folyamán *Náko* Sándor gróf, kormányzó a kormány összes tagjaitól üdvözlő táviratot kapott. Az alkotmánypart területileg fejezte ki üdvözlését táviratban.

Szterényi József államtitkár a következő táviratot küldte:

»Diszes állásod elfoglalása alkalmával fogadd őszinte üdvözlémet. Gazdasági életünk jövő kialakulásában kikötővárosunkra fontos szerep vár. Vajha alkalmas lenne ebben az ország javára sikereket felmutatni.»

Lánczy Leo és *Kuranda* Emil üdvözlő távirata így hangzik:

A magyar kormány tagjainak itt időzésével kapcsolatos és külföldi társulatok vezetőivel el nem halasztható tárgyalásaink lehetetlenné tevén, hogy Méltóságodnál a fumei kormányzóságba történő ünnepélyes beiktatása alkalmával személyesen tisztelegessünk, engedje meg Méltóságos kormányzó ur, hogy ezen az uton küldhessük tiszteletteljes üdvözlésünket. A legbensőbb örömmel köszöntjük Méltóságodat Fiume kormányzói székében, meg léven győződve arról, hogy Méltóságod bölcs kormányzása új és szebb korszakot jelent Fiume fejlődésének és virágzásának történetében. Kérjük Méltóságodat, hogy a magyar tengerhajózás javára irányuló munkássága során a vezetésünk alatt álló társulatot is jóakaró támogatásban kegyeskedjék részesíteni. *Lánczy* Leo, az Adria elnöke. *Kuranda* Emil az Adria vezérigazgatója.

A kormányzó még a következő notabilitásoktól kapott üdvözlő táviratot: *Majláth* Géza, *Semsey* László, *Thorocskay* Miklós, *Edelsheim* Gyulai Lipót, *Csáky* Vidor, *Karátsonyi* Aladár, *Venckheim* László, ifj. *Dániel* Pál, *Csekonics* Endre gróf, *Kardos* Samu országgyűlési képviselő, *Rudnyánszky* Béla báró,

Rónay Jenő, *Vojnich* Sándor, *Ludvigh* Gyula, *Lyka* Demeter, *Herczeg* Ferencz, *Fusth* Gyula, *Návozy* Lajos, *Hamvay* Ödön, *Issekutz* Győző, ifj. *Szentkereszthy* Béla báró, *Gerenday* György, a Magyar Atlétikai Klub nevében, *Bissingen* Márton, *Maritta* és *Elza*, *Révay* Ilma és *Simon*, *Kuranda* Emil, *Lánczy* Leo, *Gyertyánffy* László, *Wachter* ezredes.

Ezenkívül számos egyesület táviratozott, amelyeknek *Náko* gróf tagja.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A delegáció tárgyalásai.

Bécs, jun. 26. A magyar delegáció ma délelőtt teljes ülést tartott, amelyen jelen voltak *Goluchowski* gróf külügyminiszter, *Pitreich* lovag közös hadügyminiszter, *Burián* István báró közös pénzügyminiszter, *Wekerle* Sándor miniszterelnök, *Kossuth* Ferencz, *Andrássy* Gyula gróf, *Apponyi* Albert gróf, *Jekelfalussy* Lajos és *Zichy* Aladár gróf miniszterek. Az ülésen *Zichy* Miklós gróf elnökölt.

A jegyzőkönyv hitelesítése után *Holló* Lajos szólalt fel. Hosszabb beszédében foglalkozott a hármasszövetséggel és konstataulta, hogy a német közvélemény mindig utban állott Magyarország állami jogainak érvényesülésében. Mikor alkotmányunk megvédése érdekében harcoltunk — ugymond — Németország sietett az alkalmat felhasználni és természetellenes módon a kereskedelmi szerződéseket megkötni és most is fejedelmi kitüntetésekben részesítik azokat, akik a szerződések megkötésénél közbenjártak. Beszédét azal fejezte be, hogy addig nem lesz béke, míg Magyarország jogainak érvényesülése nincs biztosítva.

Erre *Wekerle* Sándor miniszterelnök szólalt föl. Konstataulta, hogy külpolitikánk sarkalatos alaptételeinek tekintetében a bizottságban nézeteltérés nincs. A hármasszövetséghez mindenki ragaszkodik. Külpolitikánkból ki van zárva a területiális terjeszkedés; törekvésünk a status quo fenntartása. A nyelvkérdés tekintetében kijelentette, hogy a kormány arra az alaptételre helyezkedett, hogy a magyar nyelv paritásos joga elvileg elismertessék, a gyakorlati kivétel azonban nem valószínűsíthető meg azonnal. A *czimerkérdésben* ki kell kérni a király hozzájárulását.

Nagy érdeklődés mellett szólalt föl ezután *Rakovszky* István, aki azt fejtette, hogy *Goluchowski* gróf külügyminiszterrel szemben a legridegebb álláspontra kell helyezkedni.

Kmetty Károly kifejtette, hogy a közös miniszterek is kötelesek a magyar törvényeket megtartani. A kereskedelmi szerződések megkötése miatt *Goluchowski* gróf külügyminisztert vád alá kellene helyezni. Ha ezt nem teszik meg, ez csak annak a paktumnak tulajdonítható, amely miatt Fejérváryék is kiszabadultak a fellelősség alól.

A képviselőház ülése.

Budapest, jun. 26. A képviselőház csütörtökön délelőtt ülést tart, amelyen *Ballagi* Aladár előterjeszti a felirati bizottság javaslatát,

A miniszterek Frigyes főhercegnél.

Bécs, jun. 26. *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma délután az itt időző magyar miniszterekkel tisztelegett *Frigyes* főhercegnél.

Előfizetési felhívás.

„A Tengerpart“, Fiume egyetlen reggeli magyar napilapja, az ünnep- és vasárnapokat követő napok kivételével naponként reggel hat óraker jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

A fumei állami- és magántisztviselőket abban a kedvezményben részesítjük, hogy a lapot évi 14 korona 40 fillérért, tehát havi előfizetéssel 1 korona 20 fillérért kapják názhhoz hordva.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart“ kiadóhivatala
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

— **Nyári mulatság.** A fumei Máv. Altiszti Kör jövő, július hó 8-án Lics állomás mellett remek szép fenyvesek által körülvett völgyben, tréfás versenyekkel, mulattató látványokkal, tombolával, tánczczal stb. egybekötött nyári mulatságot rendez. Az oda- és visszautazás díjtalan *különvonattal* történik. Indulás Fiuméből reggel 9 óraker; Licsről este 10 óraker. A mulatság műsora a következő:

1. Versenyfutás hordókon keresztül (Egy nyeregenyvel). 2. Szélmalom. 3. Kötélhuzás (Orosz-japán mérkőzés). 4. Egy világhírű erőművész bámulatos mutatványai. 5. Tündér Ilona és a 7 törpe. 6. Czéllövészet (Egy nyeregenyvel). 7. Czigány jósnő; mindenkinek jósol 20 fillérért. 8. Spitz-pólka, tánczolja 12 pár 8—10 éves gyermek. 9. Omer arab fakir, alszik és koplal a »Kör« javára 20 fillérért. 10. Óriási léggömb az angol művészszel, ki egy ernyő segítségével 500 méter magasságból leugrik. 11. Tombola 3 értékes nyeregenyvel. 12. Tűzijáték, az egész völgy kivilágítása lampionokkal és bengáli fényvel. — Egyes számok kezdetét mozsárlövés jelzi. A számok közötti szünetekben czigányzene mellett táncz lesz. Este hat óraker vacsora. A vendégek kéretnek, hogy a vacsorához szükséges tányérokat és evőeszközöket — saját használatukra — magukkal hozni sziveskedjenek. A mulatságon való részvételi díj személyenkint 1 korona. Tizenket éven aluli gyermekek részvételi díjat nem fizetnek.

— **Fenice szinkör.** Ma este három vígjátékot mutatott be az olasz színtársaság, még pedig a »Rinego mia muger«, »Lorenzo el so avvocato« és »La letera persa« darabokat, Kötűnő estéje volt Benini Ferruciónak s Bondini Benini A. asszonyának. Holnap az »Una famegia in rovina« (Egy család romlása) című 3 felvonásos színmű kerül színre.

— **A Bertoli-Szántó ügy reviziója.** A múlt esztendőben nagy felűnést keltett az a sikkasztás, amelyet a Fiumei Kereskedelmi Bank kárára a bank két alkalmazottja, *Bertoli* Károly pénztáros és *Szántó* Imre elkövetett. A fumei törvényszék Bertolit *egy évi börtönre*, Szántó Imrét pedig *öt havi fogházra* ítélte s utóbbi büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. A királyi tábla Bertoli büntetését 70.000 korona elikkasztása miatt *háromévi börtönre*, Szántó büntetését pedig 156.000 korona elikkasztása miatt *két és fél évi börtönre* emelte fel. A Kuria tegnap Bernáth

Géza elnöklete alatt tárgyalta ez ügyet s a Tábla ítéletét megsemmisítette, új tárgyalásra utasítván a budapesti Táblát. A megsemmisítésre a Kuria abban látta az okot, hogy mindkét vádlottat a Táblán egy s ugyanazon közvédő védte, holott a két vádlott védelmében érdeköszeütközés van. Itt említjük meg, hogy Szántó Imre a másodrendű vádlott, a táblai tárgyalás után Amerikába szökött.

— **Hajók forgalma.** Tegnap és ma a következő hajók indultak el a fiúmei kikötőből: a »Bysanz« német gőzös Hamburgba; a »Baross« Adria-gőzös Glasgowba; az »Africa« osztrák gőzös Durbanba és a »Lederer Sándor« Adria-gőzös Valenciába.

— **Sorozás.** A tegnapi sorozáson 165 behívott katonaköteles közül csak 118 jelentkezett. Ezekből 57-et soroztak be, még pedig 43-at a gyalogsághoz, hetet a haditengerészethez, ötöt a póttartalékba és kettőt mint egy éves önkéntest. Ma kezdődött a második és harmadik korosztály sorozása.

— **Kirándulás Plitviczére.** A tengerparti m. kir. állami tisztviselők egyesületének vizsgáló bizottsága, számolva több tag azon óhajával, hogy a híres plitviczei tavakat megakarnák látogatni, június hó 29-ikétől július hó 2-ig terjedő időszakra tervezte a tavakhoz kirándulást. A résztvenni óhajók a részvételi díj előzetes lefizetése mellett június hó 15-éig jelentkezhetnek az egyesület pénztárosánál, Fodor Gábornál (Dohánygyár). A kirándulás mintegy 40—50 koronába fog kerülni személyenként, minden egyéb kedvezmény nélkül az összes uti és ellátási költségeket befizetve. Mint-hogy ugy Zenggben, mint Ogulinon legteljebb 5—5 kocsi kapható és egy-egy kocsin több, mint 3—3 személy nem talál helyet, legfeljebb 30 személy jelentkezhetik a kirándulásra. Amennyiben több mint 15 személy jelentkezik, a kirándulást két irányban fogják vezetni. A kirándulók egyik része 29-én délután egy és fél órakor indul a rendes zenggi gőzossal Zenggbe és a gőzös odaérkezése után azonnal tolytatja útját kocsin Ottocsáczba, ahol megáll és reggel megy tovább Plitviczére. A másik csoport 29-én reggel 6 órakor indul vasuton Ogulinba és onnan kocsin Plitviczére. Azok, akik Zenggnek indultak, július 2-án reggel 8 órakor érkeznek Ogulinon keresztül, az Ogulinon keresztül utazók pedig ugyancsak 2-án reggel 9 órakor Zenggen keresztül vissza Fiuméba. A teljesen részletes programot csak június 20-án fogják a jelentkezettekkel közölni, mert ez csak a résztvenni óhajók számának pontos ismerete után állítható össze véglegesen.

— **A legujabb gyógymód.** A szenvedő emberiségre kiválóan üdvösnek bizonyult egy új gyógymód, mely fényes gyógyeredményei által a legfelsőbb és legjobb körök bizalmát megnyerte és ma már mint legbiztosabb és leghathatósabb gyógymód van elismerve. A már ezekre menő gyógyult, mint lelkes apostol terjeszti a kezelest, mely kellemes, egyszerű és hivatásbeli zavarokkal nem jár, míg eredményeiben tökéletesebb, mint bármely fürdő vagy más kezelés. Egész sor beteg van a mi vidékünkön is, kik görvélykór, csusz, asztma, idült gyomor-, szív-, vese-, ideg- és bőrbajban éveken át szenvedtek és csakis e gyógymód alkalmazása által lették egészségesek. Ez a gyógymód: a vérgyógyítás (hemopátia), melynek megalapítója és egyedüli művelője Kovács J. dr. budapesti orvos. Miért bámulatos eredményei legfényesebben igazolják tudományos hitelét. Néha a legválságosabb betegeket hozott rövid idő alatt tartósan rendbe. Kovács dr.-nak Budapesten V., Váci körút 18., I. em. van egy e célra szolgáló rendelő intézete, hol naponta fogad betegeket. Mindazoknak, kik a fent felsorolt bajok egyikében szenvednek, igaz szívvvel ajánljuk, hogy ezen a mi vidékünkön is elismert, hírneves szaktudóshoz forduljanak, mielőtt valamely gyógyfürdőbe mennének. Ezáltal sok költséget és időt takaríthatnak meg maguknak.

— **A legjobb czipő-forrás.** Fölvívjuk olvasóink figyelmét a *V. E.* és *A. de Rossi-*

féle régi és jóhírű czipőüzletre, mely az Ovárosban *Piazza della Erbe* 8. szám alatt nagy választéku raktárt tart saját készítményű legjobb férfi-, női- és gyermekczipőkből. Ugyanott mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

— **Czirkveniczába menők figyelmébe.** Ajánljuk a tengeri fürdőinket látogató magyar közönségnek *Valjak Gábor* »*Crkvenica*« vendéglőjét Czirkveniczában. Magyar konyha. Pensio lakás nélkül 3—5 koronáig.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanovich-féle hírlapelárusító üzletben, Via Riva 6. szám.* — *A m. kir. dohánynagyfőzsdében Piazza Elisabetta.* — *Capudi Romualdo likőr-üzletében, Deák-Corso.* — *Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápáry.* — *Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban (»Unio«-nyomda, Riva Szápáry, Adria-palota.)*

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefon-száma: 224.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovacs Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

»Unio« könyvnyomdai műintézet.

Borbély-üzlet átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség és igen tisztelt vendégeim becses tudomására adni, hogy a **Crnković Edoardo-féle**

borbély és fodrász-üzletet

(Via della Riva 6. sz.)

mai napon átvettem és azt a legmodernebb borbély és fodrász berendezéssel kibővítve, tovább fogom vezetni.

A n. é. közönség szives látogatását kérve, maradok

teljes tisztelettel

Corte Angelo.

Használt és új

Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

„Bellevue“

vendéglő, kávéház és penzió

Cirquenicában

Közvetlenül a tenger mellett, szép terraszsal s remek kilátással.

Elsőrendű magyar konyha.

Tiszta zamatos borok.

Kőbányai polgári sör.

Szépen berendezett

szobák.

Teljes penzió igen olcsó áron.

A Cirquenicába érkező magyarok különös figyelmébe

IRIS

Piazza Elisabetta 2. sz.

(Whitehead palota).

Felkéretik a t. cz. közönség, a bronz és terracotta műtárgyak megtekintésére.

A belépés szabad és vásárlásra nem kötelez.

A műtárgyak kiállítása állandó.

Kiváló alkalom ajándékok vásárlására.

„De la Ville“

Szálloda, Kávéház és Étterem.

Az átutazó

és a helybeli magyarság

találkozó helye.

Dikan Jakab

Ő Fensége József Főherceg udvari

czigányzenekara

ma és minden nap

HANGVERSENYT TART.

Számos látogatást kér

Szentgyörgyi Ferencz,

a »De la Ville« szálló, kávéház és étterem tulajdonosa.

A szépség egyik főkelléke a szép arcból.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crème egy rendkívül finom, kellemes szikosságú, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mindegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10—20 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szeplőt, májfoltot és mindenféle bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fenyszé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényt, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bort táplálja, mitől az gyermekded üdőséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer.

Legényesebb előnye, hogy higanyt, ólmot nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., Margit-puder K 1,20,
Margit-fogpép 1 K, Arcviz 1 kor.

Készíti: **FÖLDES KELEMEN**

gyógyszerész ARADON.

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható:

Babic Hinko, Catti György, Ernest Benco drog., Prodam Johan, Jechel Francesco, Pibérnik E. drog., Pavacic Fratelli dr., Adolf Schindler M. Manke drog., Dr. Mizzan A. B.

Tanonc kerestetik

Koch kárpitosnál, Via Andrassy 21. sz., egy jó házból való tanonc fizetéssel azonnal felvétetik.

„Crnković“

Szálloda és Étterem
Cirkvenicében

közvetlen a tengerpart mellett.

Az átutazó, valamint a kiránduló közönség szíves nyelvébe ajánlja a jó hírnek örvendő és többszörösen ki-tüntetett, igazi

magyar konyhát,

a legjobb magyar borokat stb.

Az átutazó és a kiránduló közönség találkozó helye.

Tisztelettel

Crnković József
szállodás.

CANTRIDA

NAGY TENGERI FÜRDŐ.

Dendéglő árnyékos kertben. — Csinosan burorozott vendégszobák. — Dílamos világítás. — Díz a fiumei vízvezetékéből. — Kitűnő konyha és finom italok. — Diszterem ünnepélyek és bankettek részére.

Minden vasár- és ünnepnap katonazenekar hangversenyező. Villamossal a várostól negyedórányi távolság. Minden villamosnak összeköttetése van a fürdő omnibuszához.

Fürdő- és menetjegyek:

A városból oda és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 70 fill.
gyermeknek 50 „
Giard. Publicotól oda és vissza fürdővel együtt felnőtteknek 60 „
gyermeknek 40 „

10 drb bérletjegy:

A városból oda és vissza fürdővel felnőtteknek 6.-kor.
gyermeknek 4.40 „
Giard. Publicotól „ „ „ „ felnőtteknek 5.- „
gyermeknek 3.- „

Jegyek a villamosvasút kalauzáinál kaphatók.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-keményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEJY.

Különlegesség
fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

**Első fiumei magyar
szobafestő és fénymázoló.**

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigoru pontosság és kiváló szakértelem

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Corsia Deák 31. sz., IV. em.

Leder S. czipőüzlete

VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.

Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitűnőbb

férfi-, női- és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának
(Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatásu sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — Schenk János „Fiumara“-kávéháza. — A „Salamon“-féle czukrászda, tulajdonos: Bardola V. — Rod. Tschericó fűszerüzlet a Fiumarán.

Mindenkor friss csapolás.

a „SORKO“-féle vendéglőben, a községi tak. pénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.
TELEFON 224.

SZÁLLIT

minden a nyomdászatba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

ESEGUISE

pro = tamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.